

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากภาวะวิกฤตเศรษฐกิจในปัจจุบัน ทำให้เกิดประเด็นที่น่าสนใจนั่นก็คือ “โลจิสติกส์ทางการค้า” หนึ่งใน การปรับตัวและการเปลี่ยนแปลงให้ทันต่อกระแสโลกาภิวัตน์ที่ทุกประเทศให้ความสำคัญ ได้แก่ การเร่งพัฒนาระบบโลจิสติกส์ภายในประเทศและระหว่างประเทศของตนเอง ให้สามารถรองรับการค้าและการลงทุนพร้อมทั้งสามารถเชื่อมโยงเข้ากับระบบเศรษฐกิจของภูมิภาคและของโลกได้อย่างมีประสิทธิภาพ การปรับตัวหรือการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่คิดว่า ในเรื่องโลจิสติกส์ที่เกี่ยวข้องกับระบบการค้าและการลงทุนนี้ ปัจจุบันองค์กรระหว่างประเทศต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นธนาคารโลก หรือสหประชาชาติ ต่างให้ความสำคัญเป็นอย่างมากและที่สำคัญ พยายามผลักดันให้ประเทศกำลังพัฒนาต่าง ๆ เร่งพัฒนาอย่างจริงจังและเป็นรูปธรรม โดยจะเรียกประเด็นโลจิสติกส์ทางการค้านี้ว่า “Trade Logistics” หรือไม่ก็เรียกว่า “Trade Logistics and Facilitation” โดยนิยามคำจำกัดความและความสำคัญของโลจิสติกส์ทางการค้า ไว้อย่างชัดเจน

การมีระบบหรือบริการที่เกี่ยวข้องกับโลจิสติกส์ทางการค้า เช่น การขนส่ง การจัดการ การดูแล การกระจายสินค้า และวัตถุดิบ รวมถึงการจัดการในเรื่องสารสนเทศทางการค้าต่าง ๆ ที่มีคุณภาพและใช้ต้นทุนค่าใช้จ่ายที่สามารถแข่งขันได้เป็นส่วนสำคัญอย่างมากต่อศักยภาพในการแข่งขันของประเทศ ในทางกลับกันถ้าประเทศนั้น ๆ มีระบบ หรือบริการในเรื่องเหล่านี้ที่ไม่เพียงพอหรือด้อยพัฒนาไม่เพียงแต่จะส่งผลให้ปริมาณการค้าของประเทศลดลง แต่จะยังทำให้ระบบและบริการโลจิสติกส์ของประเทศเหล่านั้นด้อยประสิทธิภาพลงไปด้วย ดังนั้น ศักยภาพ ความพอเพียงและความครอบคลุมของระบบและบริการโลจิสติกส์ทางการค้าจึงเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่ง

จะเห็นได้อย่างชัดเจนว่า ความสำคัญของการเร่งพัฒนาโลจิสติกส์ทางการค้า เป็นเรื่องที่สำคัญที่ประเทศกำลังพัฒนาอย่างประเทศไทย จะต้องหันมาดูแลเอาใจใส่อย่างจริงจัง ประเด็นหลัก ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโลจิสติกส์ทางการค้า ที่ประเทศไทยจะต้องเร่งพัฒนา ประกอบไปด้วย เรื่องของช่องทางหรือเส้นทางของการค้า หรือที่อาจจะเรียกว่า “Trade-Lanes” ณ ชั่วโมงนี้ถือว่ามีความสำคัญมากต่อการค้าและเศรษฐกิจของประเทศไทย เนื่องจากช่องทาง หรือเส้นทางการค้าของ

ประเทศที่มีอยู่ในปัจจุบันนั้น มีอยู่อย่างจำกัด และขาดประสิทธิภาพทั้งทางด้านต้นทุนและเวลาเป็นอย่างมาก ทำให้ต้นทุนทางการค้าของสินค้าต่าง ๆ ของประเทศไทยสูงกว่าประเทศคู่แข่งอื่น ๆ เรื่องของกฎระเบียบพิธีการ ขั้นตอนและแนวทางปฏิบัติต่าง ๆ ของหน่วยงาน ปัจจุบันถือว่าไม่เพียงแต่สร้างภาระในด้านต้นทุน และเวลาในการทำธุรกิจและการค้าต่าง ๆ ให้กับภาคเอกชน ทั้งในรูปแบบของต้นทุนแฝง หรือต้นทุนของโอกาสต่าง ๆ การดำเนินการในลักษณะที่ขาดความเข้าใจในเรื่องของประสิทธิภาพและศักยภาพในการแข่งขันเชิงการค้าของภาคเอกชน และขาดจิตสำนึกในเรื่องของการอำนวยความสะดวกทางการค้าให้กับทางภาคเอกชน เรื่องของธุรกิจบริการด้านโลจิสติกส์ หรือที่เรียกว่า “Logistics Services หรือ Logistics Service Providers” ที่จะช่วยเสริมสร้างศักยภาพและขีดความสามารถในด้านการค้าของภาคเกษตร ภาคอุตสาหกรรม ภาคส่งออก หรือภาคการค้าระหว่างประเทศ ซึ่งพบว่า ในปัจจุบันขีดความสามารถที่จะอาศัยธุรกิจบริการประเภทนี้เพื่อเป็นตัวเพิ่มมูลค่าของผลผลิตภายในประเทศ และเป็นกลไก สำคัญเพื่อเชื่อมต่อเข้ากับเครือข่ายการค้าของโลกสำหรับประเทศไทย ยังอยู่ในขั้นที่เสียเปรียบประเทศคู่แข่งทางการค้าที่สำคัญของไทยอย่างมาก

ปัจจุบันประเทศไทยกำลังเข้าสู่ประเทศอุตสาหกรรมใหม่ มีการส่งเสริมด้านเทคโนโลยี เพื่อให้ได้ผลิตภัณฑ์ สามารถแข่งขันกับตลาดโลกได้ การขนถ่ายสินค้าจะคำนึงถึงปริมาณสินค้า และเวลาที่ใช้ในการขนส่ง ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยซึ่งปฏิบัติงานอยู่ในบริษัท พีทีที โพลีเมอร์ โลจิสติกส์ จำกัด มีความสนใจที่จะศึกษาถึงระบบการจัดการเชิงโลจิสติกส์ด้านการจัดส่งสินค้าของบริษัท พีทีที โพลีเมอร์ โลจิสติกส์ จำกัด เพื่อให้ทราบถึงเทคนิควิธีการบริหารจัดการ และสามารถนำมาใช้ในการพัฒนาระบบขนส่งให้มีศักยภาพที่ดีขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระบบการจัดการเชิงโลจิสติกส์ด้านการจัดส่งสินค้า ของบริษัท พีทีที โพลีเมอร์ โลจิสติกส์ จำกัด
2. เพื่อเปรียบเทียบระบบการจัดการเชิงโลจิสติกส์ด้านการจัดส่งสินค้า ของพนักงาน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

สมมติฐานของการวิจัย

ระบบการจัดการเชิงโลจิสติกส์ด้านการจัดส่งสินค้า ของพนักงาน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับ ระบบการจัดการเชิงโลจิสติกส์ด้านการจัดส่งสินค้า ของบริษัท พีทีที โพลีเมอร์ โลจิสติกส์ จำกัด

1. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ พนักงานที่ปฏิบัติงานอยู่ใน บริษัท พีทีที โพลีเมอร์ โลจิสติกส์ จำกัด จำนวน 217 คน (ข้อมูลจากฝ่ายบุคคลของบริษัท พีทีที โพลีเมอร์ โลจิสติกส์ จำกัด ณ วันที่ 20 เมษายน 2553) เลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie และ Morgan (1970, p.608) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 140 คน แบ่งเป็นพนักงานบรรจุหีบห่อ จำนวน 58 คน พนักงานคลังสินค้า จำนวน 44 คน และพนักงานจัดส่งจำนวน 38 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

2.1 ตัวแปรอิสระ (Independent variable) แบ่งออกเป็น

2.1.1 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่

- อายุ
- ระดับการศึกษา
- สถานภาพสมรส
- รายได้เฉลี่ยต่อเดือน
- อายุงาน
- ตำแหน่งงาน

2.1.2 การจัดการด้านการจัดส่งสินค้า ได้แก่

- การขนส่งสินค้า
- การดูแลรักษาสินค้า
- กระบวนการสั่งซื้อสินค้า
- การจัดตารางการจัดส่งสินค้า
- การบรรจุหีบห่อ
- การคลังสินค้า

- การเคลื่อนย้ายสินค้า
- การดูแลรักษาสารสนเทศ

2.2 ตัวแปรตาม (Dependent variable) ได้แก่ การจัดการเชิงโลจิสติกส์ด้านการจัดส่งสินค้า

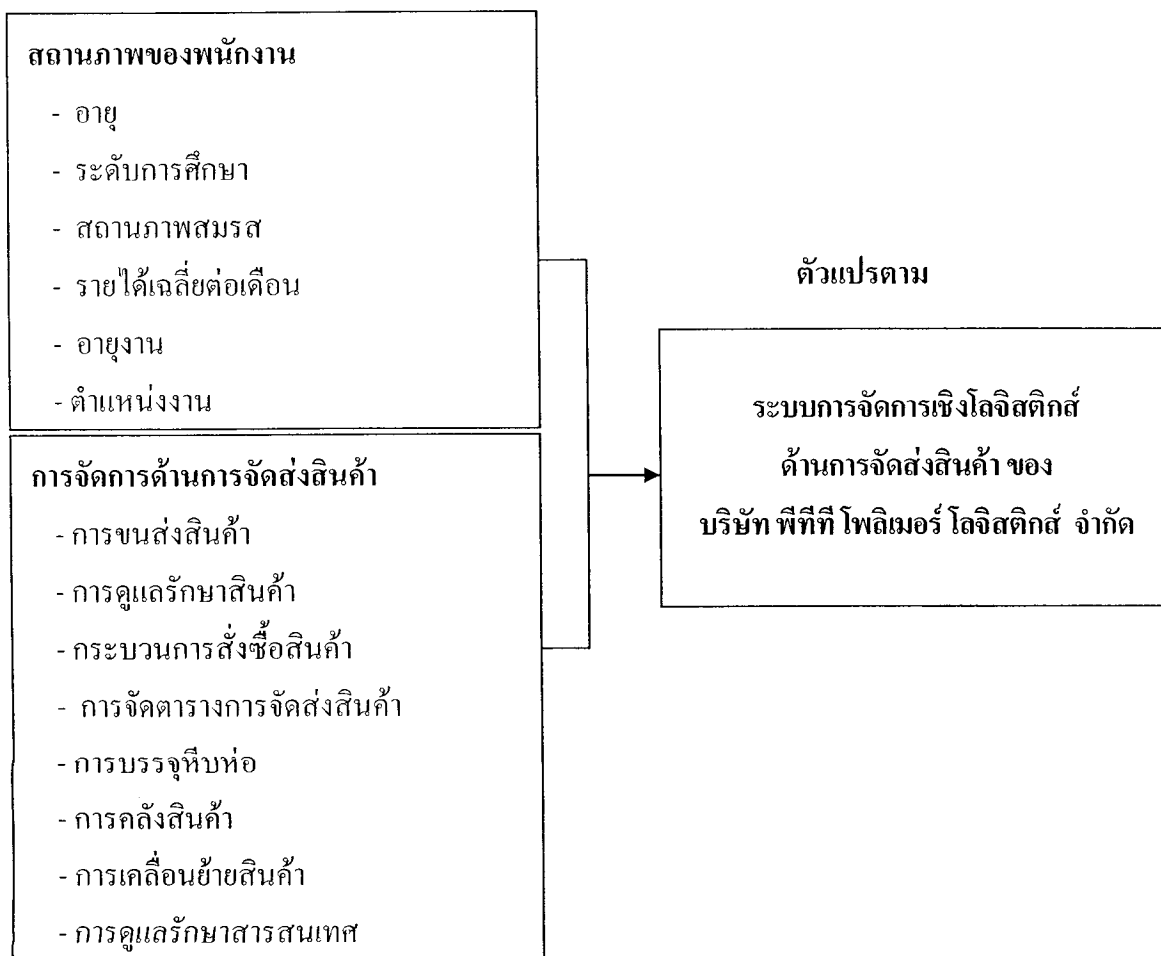
3. ระยะเวลาดำเนินการวิจัย

ระหว่างเดือน พฤษภาคม ถึง เดือน สิงหาคม 2553

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ระบบการจัดการเชิงโลจิสติกส์ด้านการจัดส่งสินค้า ของบริษัท พีทีที โพลีเมอร์ โลจิสติกส์ จำกัด ผู้วิจัยได้นำแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการเชิงโลจิสติกส์ของ กมลชนก สุทธิวาทนฤพุดิ และคณะ (2547) มาประยุกต์ใช้เป็นกรอบแนวคิดดังนี้

ตัวแปรอิสระ

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

หอสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

ระบบการจัดการ โลจิสติกส์ หมายถึง เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการจัดการในการเคลื่อนย้ายและเก็บ วัสดุดิบ สินค้าระหว่างผลิต สินค้าสำเร็จรูป รวมทั้งข้อมูลที่เกี่ยวข้องจากจุดกำเนิดผ่านขั้นตอนการผลิต และการกระจายสินค้า เพื่อให้ค่าใช้จ่ายโดยรวมในการกระจายสินค้าต่ำสุด

การจัดการด้านการจัดส่งสินค้า หมายถึง การจัดการในการจัดส่งสินค้าของ บริษัท พีทีที โพลิมอร์ โลจิสติกส์ จำกัด แบ่งออกเป็น

- การขนส่งสินค้า หมายถึง การส่งสินค้าให้ลูกค้าด้วยความถูกต้อง ตรงตามเวลาและเงื่อนไขที่กำหนด โดยสร้างความพอใจสูงสุด
- การดูแลรักษาสินค้า หมายถึง พื้นที่การจัดเก็บสินค้าในคลังสินค้า แต่ละส่วนมีความเหมาะสม การจัดวางสินค้าและการหมุนเวียนของสินค้าแต่ละประเภทเป็นไปอย่างมีระบบ
- กระบวนการสั่งซื้อสินค้า หมายถึง การตอบสนองความต้องการของลูกค้าเป็นไปด้วยความรวดเร็ว และมีการนำระบบคอมพิวเตอร์เข้ามาช่วยในการจัดการธุรกิจ
- การจัดทำรายการจัดส่งสินค้า หมายถึง ความพร้อมและความถูกต้องในการจัดส่งสินค้าให้ลูกค้า มีความถูกต้อง น่าเชื่อถือ และมีประสิทธิภาพ
- การบรรจุหีบห่อ หมายถึง การจัดเก็บและการขนส่ง และเครื่องมือที่ใช้ในการบรรจุสินค้า เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
- การคลังสินค้า หมายถึง การดูแลจัดเก็บสินค้าภายในคลัง การเคลื่อนย้ายสินค้า และการตรวจเช็คยอดของสินค้าคงคลัง เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็ว
- การเคลื่อนย้ายสินค้า หมายถึง การเคลื่อนย้ายสินค้า วิธีการรับ-จ่ายสินค้าเข้าออกสามารถเคลื่อนย้ายได้สะดวกสามารถขนส่งสินค้าได้อย่างรวดเร็ว
- การดูแลรักษาสารสนเทศ หมายถึง การนำระบบข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์เข้ามาช่วยในด้านการจัดการทางด้านข้อมูลของลูกค้า ทำให้ข้อมูลมีความถูกต้อง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อได้ทราบถึงระบบการจัดการเชิงโลจิสติกส์ด้านการจัดส่งสินค้าของบริษัท พีทีที โพลิมอร์ โลจิสติกส์ จำกัด

2. เพื่อทราบถึงข้อบกพร่อง ปัญหา และอุปสรรคต่าง ๆ ของการนำระบบ โลจิสติกส์ด้านการจัดส่งสินค้ามาใช้ในการปฏิบัติงานในบริษัท และนำไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงการจัดการส่งสินค้าให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

3. เพื่อนำความรู้ของงานวิจัยนี้ ไปเป็นแบบอย่างหรือแนวทางการศึกษา สำหรับธุรกิจอื่น ๆ ในการจัดการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น